Nagyvárad, 1906. XII. évfolyam 14. szám. Péntek, január 19.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ... 16 kor.
Negyedévre ... 4 «
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ... 20 kor
Negyedévre ... 5 «
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ... 24 kor
Negyedévre ... 6 «

TISZÁNTÚL
POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagyvárad, Apácza-utcza 8.
A szerkesztőség kéziratok visszaadásáról vagy megőrzéséről nem vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, január 18.

Leszereljünk?*

Vészi Jakab urnak felvitte az Isten a dolgát. Most már nem a Budapesti Naplóban ir émelyitően hizelgő vezérczikket Széll Kálmán orrának harmatozó pattanásáról, hanem mint méltóságos ur, mint a miniszterelnöki sajtóiroda főnöke, az ország összes ujságjai számára irja avagy iratja a tendenciózus vezérczikkeket. — Már t. i. csak azon ujságok számára, melyek az ő tendencziáit szolgálni készek.

A czélja eme sajtóirodai izü vezérczikkeknek mindig egy és ugyanaz: leszerelni a harczot, megkötni a békét, habár provizorikus jelleggel is, minél előbb és bármi áron; mert a mostani időpont nem alkalmas arra, hogy a nemzet nagy ideáljaiért sikra szálljon; mert ma gazdaságilag is gyengébbek vagyunk, mint voltunk 1848-ban; mert a mai válság alapoka csak az a bagatell 60—70 vezénysző, tehát nem valami fontos, elevenbe vágó alkotmányjogi kérdés; mert 1848-ban volt hadseregünk, ma pedig nincsen és még egy csomó mert . . . mert . . . mert.

A vezérczikkek czélja mindig egy és ugyanaz: békét kell teremteni; csupán az indokul felhozott, mert'-ek variálódnak bámulatosan nagy számban és változatossággal. A feltálalt, felkinált pecsenye mindig ugyanaz: csak a szósz változik, a melylyel feltálalják.

Hogy az efféle Vészi Jakab eredetü, vagy legalább is ilyen tendenciáju czikkeknek készségesen adnak teret a mindenkori, habár ellentétes kormányzati irányokat is hüségesen szolgált, szubvenczionált, kormánypárti ujságok, azt még meg tudom érteni: azért fizetik őket. De hogy következetesen ilyen tendenciáju czikkeket és rovásokat közöljenek olyan ujságok is, melyek előfizetési felhivásaiban azt hirdetik, hogy ők ilyen meg amolyan törhetetlen harczosai hazánk alkotmányosságának, függetlenségének: ezt már nem érteni; ez már kivül esik szerintem a logikai gondolkozás törvényein.

A közkatona, a kisebb csapat parancsnoka szerint lehet, hogy a terep és egyéb viszonyok nem kedvezőek a harczoló seregnek a győzelem kivivására. De ha egyszer akár a hadvezetőség akaratából, akár egyéb indokból megkezdődött és javában folyik a harcz, azt a közkatonát, azt a csapatparancsnokot, ki az ütközet tartama alatt kitüzi a harczot félbeszakitó, feltétlen megadást jelző fehér zászlót: statarialiter főbe lövik. Hiába mentegeti magát azzal, hogy azért szüntette be a harczot, mert a körülményeket nem tartotta kedvezőknek a győzelem kivivására. És ez helyesen van igy!

*

Az állitólag évezredes alkotmánnyal és függetlenséggel biró Magyarország is harczban állna. Ellenfele az a bécsi német hatalom, melynek 1526. óta következetesen egy a czélja: megsemmisiteni különállásunkat, beolvasztani hazánkat is az összmonarchiába, melynek keretében a birodalom egyes néptörzsei szabadon fejleszthetik ki kiváló tulajdonságaikat a nagy egész javára. Igy olvastam én ezt Chlopyból az Urnak 1903-ik esztendejében.

Nem mi kerestük ezt a harczot. Nem is hadvezetőségünk állapitotta meg jó előre annak megkezdési időpontját és egyéb körülményeit. Állami életünk szerencsétlen viszonyai sodortak minket ebbe a harczba és különösen az a körülmény, hogy mi eléggé vakmerőek voltunk komolyan értelmezni papiros alkotmányunkat, önállónak elismert állami létünkből eredő rendelkezési jogainkat. Mi azt akarjuk, hogy hadseregünk, melyet kiegyezési törvényünk is magyar hadseregnek nevez, nemcsak papiron, de a valóságban, nyel-

* E czikket a nagyváradi függetlenségi pártnak egyik vezető tagja dr *Stokker* József irta. Lapunk bár kezdet óta támogatja a nemzeti küzdelmet, ebben a nehéz időben is megőrizte pártonkivüli álláspontját. Megóvjuk azt ezután is. Ha mégis helyet adunk e czikknek, ezt azért tesszük, hogy módot nyujtsunk a nagyváradi függetlenségi pártnak védekezni azon gyanu ellen, mintha a függetlenségi párt egyik nagyváradi organumában egy idő óta megjelenő leszerelést hirdető czikkek a párt véleményét fejeznék ki. Szerk.

„TISZÁNTÚL" TÁRCZÁJA.

A rengetegben.*)

Irta: **Auer István.**

I.

Egyszerre nagy csönd lett.

A százados nádas zenészei ijedve hallgattak el. Az itt-ott széthajtott nád inogott, recsegett. A kiszáradt ingovány talaján tompa lépések hangzottak föl, közbe egyes töredezett emberi hangok zavarták meg a rengeteg ijedt némaságát.

A sivitó bibicz és a buzgó bölömbika behuzott nyakkal ült a fészkén; a gémek aggodalmas szemhunyorgatással várták a történendőket. Csak a szemtelen nádiveréb ugrált ide-oda hősködve; alapjában azonban azt is eltogta a közrémület. Ezt nem szokta meg. Legvénebbje fejcsóválva suttogott az ifjabb nemzedéknek, hogy ilyan háborgatásról legrégibb krónikáik sem mesélnek, sőt ilyesmiről szájhagyomány sem maradt fönn.

Emberek jöttek. A falu népe nagyan fölszaporodott. Az eddigelé elégséges határ szük lett; nem termett rajta annyi, amennyiből mindahányan megélhettek volna. Uj talaj kellett tehát. A falu vénei, az öregbiró és esküdt uraimék sokat okoskodtak azon, hogy honnan vegyenek ők szántóföldet — de nem jutottak okos eredményre. Azt mondták, hogy teremteni nem tudnak, a meglevő határt ki nem terjeszthetik, következésképen nem marad más hátra, mint hogy a nép szegényebb fölöslege másutt keressen hazát. És csaknem ez let belőle.

Hanem ekkor (bevárván az alkalmas időt) előállt egy haszonleső tudós és régi iratokból kisütötte, hogy a nagy, a megérhetetlen rétet, mely a falu délkeleti határán nyult el, a telepitéskor valamelyik régi király a falunak dotálta, tehát a réthez mai nap is jussuk van. Az bizony szent igaz.

Csakhogy ki a manó veszi hasznát annak a vad rengetegnek, melyet minden évtized alatt háromszor elöntött a Duna és amely csak nádat, füzfát és fenevadat terem?

— A nádat, a füzerdőket meg a fenevadat ki kell irtani, a mocsarak vizét csatornákon vissza kell vezetni a Dunába. Lesz föld elég; sok is és olyan, hogy kölünbet keresve sem lehetne találni.

Az irtás megkezdődött. A mérnökök, busás dijak reményében, vigan csörgették mérőláncaikat, mig segédeik fáradhatatlan passzióval törtettek jobbra-balra a ruczafészkek és gémflókok után. És milyen jóizüket hahotáztak, ha egy-egy tollasodó, pállottcsőrü nádiverebet elcsiptek! Hogy sivitott, rugkapált a kölyök! Hogy védte magát a puha csőrivel! De mit használt neki? Legfőlebb megtricskázták, hogy csöndesebben legyen.

Az áthatolhatatlan, egymásba fonódott nádas zizegve, recsegve engedett a fejsze- és sarlócsapásoknak; a lápok, mocsarak vize kavarogva hömpölygött ki a szabad Dunába; a

*) *Auer Istvánnak* most megjelent: Amerre én járok cz. kötetéből.

Sirolin
Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, véladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szamárköhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.
Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche" eredeti csomagolást.
F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche"
Kapható orvosi rendeletre a gyógyszertárakban. — Ára üvegenkint 4.— korona.

vében és szellemében is magyar legyen. És ne legyen tovább, amilyen volt eddig és van ma is: törvényszerint magyar; nyelvében német; szellemében magyarellenes.

Ezért tört ki a most duló harcz. És folyik nagy erővel az egész vonalon. Csak az a sajnálatos és szégyenletes, hogy ezen, a független magyar nemzeti állam örök igazaiért folyó harczban lehetséges volt a magyarság ellenfeleinek, hogy magyarnak született zsoldos csapatot toborozhasson ellenünk. Jakabokányiékkal szövetkezett Kristófok és Vészi Jakabok eme zsoldossereg vezérei.

És amikor javában folyik a harcz, akkor azt kiáltják az ellenfeleinkkel szövetkezett, bazát ismerni nem akaró internaczionális szocziálisták és Vészi Jakabok nekünk: be kell szüntetni a harczot; békét kell teremteni minden áron; mert . . . mert . . mert!

*

Mária Terézia kedveskedéseivel hálózta be és ily uton csaknem sikerült neki észrevétlenül beolvasztani hazánkat az összbirodalomba. Jött utána az egyenesebb, szókimondóbb József császár, a ki a megkezdett munkát nyiltan, erőszakosan akarta befejezni. És a lethargikus álomba merült Magyarország felébredt, ellentállott kitartóan tiz éven át; és József császár belátván, hogy lehetetlenre vállalkozott, visszavonta összes törvénytelen intézkedéseit.

Az 1849-től az 1867-ig elnyomott, elgyengült magyarság az u. n. szabadelvüpártnak 38 évi uralma alatt lethargikus álomba merült. Nem vette észre sem, hogy a 67-iki alkotások visszafejlesztése folytán közel jutott az összbirodalomba való beolvasztáshoz. A véderősitő, chlopy-i hadparancs, a Perczel-féle zsebkendős országgyülési határozat, vezéreinek megalázó bécsi fogadtatása, mint megannyi erős ütések végre is felébresztették kábultságából. Ellen.állásra hivták ki az abszolutisztikus bécsi hatalommal szemben.

És megindult és folyik a harcz az egész vonalon. Hiszem, mert kivánom, hogy ez a harcz az igazaiért küzdő magyarság győzelmével érhet csupán véget. De ha látnoki képességgel előre tudnám is, hogy az abszolitizmus és szövetségesei most még legyőznek bennünket, akkor is folytatnám a harczot a legvégsőkig Mert a mit fegyverrel elvettek tőlünk, azt mindig visszaszerezhetjük. De a miről mi magunk lemondottunk, azt soha vissza nem kaphatjuk.

*

Jakobokányiék leszerelést erőszakolni akaró lármáját értem; mert hiszen az ő internaczionális lelkületük azt mondja: mit nekünk Magyarország?!

Vészi Jakabéknak és kitartott sajtóorganumaiknak hasonló tendenciáju czikkeit is értem; mert hiszen a magyarság jogaiért küzdő tábornak győzelme az ő teljes — habár ugyan is megérdemelt — megsemmisülésükkel lenne egyértelmü. De a mikor ugyanazon városban, ugyanegy napon, ugyanazonos szövegü és tendenciáju czikk jelenik meg a szubvenczionált kormánypárti és az állitólag függetlenségi ujságban is — ezt már nem értem.

Értse meg, aki tudja.
És ha megértette, helyeselje, aki tudja.

Dr Stokker József.

A politikai válság.

A képviselőház feloszlatásának a hire tegnap már mindentelé nagy határozottsággal terjedt el. Különösen a szabadelvüpártban tekintették a dolgot befejezett ténynek. Ott azt beszélték, hogy báró *Fejérváry* miniszterelnök talán még a mai nap folyamán megkeresi a módját, hogy a baloldali többség vezéreinek tudomására juttassa azokat a föltételeket, amelyek mellett a koaliczió nyomban átveheti a kormányt. Ha a többség az előre láthatólag lehetetlen feltételek mellett az ajánlatot vissza utasitja, akkor a kormány megkapja a felhatalmazást az országgyülés feloszlatásához, mert a bécsi felfogás szerint nem volna semmi értelme annak, hogy tovább együtt maradjon. A feloszlatás határidejéül ebben az esetben január vége volna, amivel a kormány megtakaritana 700.000 korona képviselői napidijat. Egy más verzió szerint kormánykörökben meg vannak győződve arról, hogy az utolsó békekisérlet ugyis hiábavaló. Ebben a tudatban a kormány állitólag már ki is kérte s meg is kapta az uralkodótól a feloszlató kéziratot. Az országgyülés szétkergetése után nem következik az uj országgyülés összehivása, hanem a feloszlató kéziratban elmondják, hogy a képviselőházat csak olyan időben hivják össze, amikor az ország hangulatából annak munkásságára lehet következtethetni. Ennek a hirnek pedig a csattanója az a megnyugtatás, amit egy kormánypárti lap füz hozzá:

— A parlament nélkül való idő alatt a rend fönntartásával és a törvények gondos védelmével a kormányt bizza meg a király.

Fejérváry lemondása.

Bécsből jelentik: Az a hir terjedt el, hogy *Fejérváry* báró, a sulyos feladatra való tekintettel, amely rá vár, ujból kérte elbocsájtását. A miniszterelnök egészségi állapotára hivatkozott. Fejérváry Géza báró miniszterelnök már elő is terjesztette utódját *Kristóffy* belügyminiszter személyében.

Az uj belügyminiszter Rudnay Béla főkapitány volna. Ezzel a miniszterséggel volna összefüggésben az, hogy *Rudnay* kilép az Országos Kaszinóból.

---

zsombékok szétlapultak és kitünő termőföldet adtak.

Mindenki mosolygott, mindenki meg volt elégedve, csak a rét szárnyasai busultak és keseregtek. Hiszen napról-napra mindösszébb és összébb szorultak a saját, századokon át háboritatlan, független területükön: mig végre az emberek telhetetlensége megelégelte a pusztitást és akkora területet mégis hagyott a számukra, melyen az elmult szép napokat megsirathassák.

II.

A következő tavasz már virágosan köszöntött be a volt vadon nádas helyén. A szabad föld, mely a sürüség miatt azelőtt sohasem látott napvilágot, most teljes gyönyörüséggel sütkérezett a nap melengető sugaraiban. Az emberek vigan szántották a szüz anyaföldet; a fölszaggatott barázda a hajnalban hullott harmattól nedvesen, a mezei pókháló csillogó szállaival átfutva, beszőve ugy tündökölt, mint megannyi apró tükör, hogy a szem is káprázott bele, ha emeltebb helyről végigfutotta a végtelenbe nyulni látszó rónaságot.

De csak mégis volt határa.

Jobbról, a kéklő messzeségben a dunaparti sürü erdő homályos körvonalai látszottak; balfelől a megmaradt nádas, délről meg a dunántuli hegyek alkották a szemhatárt.

Ott az erdő mellett, párhuzamosan a töltéssel, Muzslai András gazda földje terült el, melyet épp most szánt föl először. Mig az öreg jókedvvel ballag vontató lovai után, leánya, Zsuzsika, a kocsi mellett az erdőből hozott aprófából tüzet éleszt.

Ebédet főz és azalatt — mit tegyen mást, dalolgat.

A töltésen tul, magas fa ágain figyelmesen hallgatja egy fekete rigó s amikor a leány elhallgat, próbálgatja, ha vajjon ő is eltudná-e zengeni azt a szép nótát, melyet a fa alatt, fokosára támaszkodva, az a legény szivdobogva hallgat. A régi magyar Alföldnek egy tipikus alakja: a kondás.

Kis gyermekkora óta élt itt apjával és az erdőt soha, sem télen, sem nyáron nem hagyta el. Felnőtt, megszokta a magánosságot, a kietlen, vad életet és más élő lénnyel sem igen találkozott, mint az erdő madaraival, csürhéjével, kutyáival és télen át a farkasokkal, mikor kunyhójuk tájára jöttek zsákmányért.

Édesanyja régen meghalt. Ott porlad egy vén fa tövénél. Apja komor, hallgatag ember volt és a hosszu évek során egészen őszbe borult.

Csak nagynéha ment el hazulról három-négy napra, de mindig csak annyit mondott a fiának: »elmék«; és mikor egy-egy zsák kenyérrel visszatért: »meggyüttem«. Kevés öröme volt a fiunak és vad környezetében szakasztott apja lett, szótalan, magába zárt. Pedig hejh, e szótalanság mögött de sok sejtelmes vágy, határozatlan érzés kelt ki szivében és nőtt-nőtt, amint maga is egyre emberebbé fejlődött. Sokszor érezte, hogy valamije, valakije hiányzik, de maga sem tudta mije, kije. Álmaiban mintha már hallott volna olyan hangokat, mint most és eleinte azt hitte, hogy megint csak álmodik. De mikor fölment a töltésre és lenézett a leányra, meggyőződött róla, hogy nem álmában hallja azokat az édes hangokat, azokat a megbabonázó dallamokat. Megállt és csak nézett; merően nézte azt a szép teremtést. Lám, lám. Most már tudta, mije hiányzik. Az a leány, aki a töltés innenső oldalán dalolt.

(Vége köv.)

LEBOVITS és WEISZ angol divat férfiszabó czég

szives tudomására adja nagyrabecsült vevőinek és a nagyérdemü közönségnek, hogy az **őszi idényre a legujabb és legdivatosabb angol, skot és Homespon,** valamint angol **double mellényküloniegességei** megérkeztek, a mely raktár dús választékban a nagyérdemü közönség rendelkezésére áll. **Elönyös ruhabérlet-táblázattal** a czég szivesen szolgál, a legjobb kiszolgálásról pedig a czég eddigi jó hirneve is kezeskedik. — A m. t. vevőink és a t. közönség további pártfogását tisztelettel kéri

Lebovits és Weisz angol divat férfiszabó czég NAGYVÁRAD, Fő-utcza, zárda-épület. — Városi és vidéki telefon sz. 151.

A selmeczi installáczió.

Ma délelőttre hivták egybe *Szabó* Mihály főispán installácziójára a megyei közgyülést. A városban nagy terrorizmussal iparkodnak megakadályozni a közgyülést. A rendet a csendőrség emberfeletti erőkifejtéssel tartja fenn, de a terrorizmust még igy sem képes meggátolni. Előkelő törvényhatósági biz. tagok tisztelegtek ma az uj főispánnál és sajnálkozva jelentették ki, hogy saját és családjuk testi épségét tennék ki veszélynek, ha résztvennének az installáczión. El is határozták a bizottsági tagok és megyei tisztviselők, hogy nem vesznek részt a főispáni installáczión, a melyet a terrorizmus deczemberben is meghiusitott. Szitnyay József polgármester jelentette a főispánnak, hogy Sztancsay Miklós főjegyző, Vörös József aljegyző, Altmann Imre gazdasági tanácsos szabadságot kértek tőle, a mit ő meg is adott neki. Egyben kéri a főispánt, hogy adminisztráczió rendes menete érdekében intézkedjék a szabadságra ment három főtisztviselő helyettesitése iránt. A főispán rögtön intézkedett és Molnár Dezső budapesti ügyvédet főjegyzőnek, Kutas y Gusztávot aljegyzőnek és Bártfay Géza esztergomi nyugalmazott közgyámot, a Szabadság szerkesztőjét gazdasági tanácsossá nevezte ki, akik a hivatali esküt a polgármester kezébe nyomban letették és mint törvény szerint a törvényhatóságnak tagjai, az installáló közgyülésen résztvesznek. A főispán lakása és a városház előtti téren a katonaság tarja fenn a rendet.

Selmeczbányáról jelentik: *Szabó* főispán 10 órakor bevonult a tanácsterembe, letette az esküt azután távozott.

A Fő-utcza aszfaltja.

— A szakbizottság ülése. —

Nagyvárad város szépészeti és közlekedési szakbizottsága tegnap két érdekes dologgal foglalkozott: a Fő-utcza aszfaltozásával és a városi munkák egységárainak a megállapitásával.

A Fő-utcza aszfaltozása nem vált be. A felhasznált homok nem felel meg s igy az egész munkálatot ujból kell megcsinálni. Ezt a sajnos körülményt a vállalkozó társaság is elismerte s készséggel jelentette ki, hogy az *egész munkálatot* nemcsak a város érdekében, de a saját reputácziója szempontjából is *egészen ujból foganatositja* s hat évig ingyen jótáll az aszfaltmunkákért.

A szépészeti és közlekedési szakbizottság tegnapi ülésén *Komlóssy* József tanácsnok elnöklete alatt dr Hoványi Géza, Rendes Vilmos, Guttmann József, Schwartz Izidor, Bozóky Béla, Stark Gyula, Incze Lipót. Moskovits Miksa, ifj. Rimanóczy Kálmán, Kőszeghy József, Juricskay Barna jegyző; továbbá a magyar aszfalt részvénytársaság képviseletében Rózsa Mór igazgató, Pallay Lajos jogtanácsos és a vállalat főmérnöke voltak jelen.

A Fő-utcza aszfaltozása.

Kőszeghy József elnök előterjesztette, hogy a Fő-utcza aszfaltburkolatát át kellene venni, azonban a munkálatok nem megfelelőek s igy az átvétel nem történhetik meg. Mivel a burkolást ujból kell megcsinálni, pótszerződés kötése válik szükségessé.

A vállalat képviselői elösmerik, hogy az aszfaltozásnál a segédanyag megválasztásában hiba történt s a munkálatok sürgős keresztülvitele is közrejátszott, hogy a burkolat nem felel meg a kivánalmaknak. Készek az egész utburkolatot teljesen ujból és jól elkésziteni.

A bizottság egyes tagjai kifogásolták, hogy a pótlólag készitett foltok nagyon görcsösök, disztelenek és a burkolat sok helyen bomlik.

Kőszeghy József főmérnök kifejtette, hogy egyes régi foltok vannak. Arra nem volna elég vakmerő, hogy tovább is türné, miszerint rossz anyagot rakjanak le, vagy továbbra is ezt a rendszert engedné meg, hanem tudná, hogy az jó s csak a használt mellékanyag okozta a bajt.

Komlóssy József az egész uttest kicserélését kivánja, uj anyagból s a régi anyagot távolitsák el.

Kőszeghy József felvilágositásul megjegyzi, hogy az utólag lerakott foltok csak ideiglenesen készültek, hogy a forgalom fennakadást ne szenvedjen. Ugy a régi burkolás, mint a foltok, teljesen ki lesznek cserélve.

Komlóssy József az alaphoz sem tartja megfelelőnek a felszedett régi anyagot.

A városi főmérnök, valamint a társaság szakértői és a bizottság szakértő tagjai ezután megvitatták a kérdést s mind abban állapodtak meg, hogy a felbontott anyag igen jól behasználható alapul, kötőrétegnek; sőt még jobb, mint uj anyagból. Felső réteghez pedig nem használható, még ha akarnák is, mert kavicsos. A város érdeke tehát teljesen meg lesz védve. Hat évig különben ingyen jótáll a társaság, ami szintén biztositja a várost.

Ezután a bizottság a pótszerződésbe beveendőnek mondotta ki a következőket:

a régi anyagból az alsó kötőrétegbe annyit szabad behasználni, amennyi a jóanyagot nem alterálja;

az uttest egész szélességben ujból burkoltassék;

az átvétel annak idején, ha az uj burkolás elkészül, csak ideiglenes lesz s véglegesen csak attól számitott egy év mulva veszi át a város és ha akkor megfelelő lesz a munka, ez az egy év beszámittatik az ingyenes jótállási időnek kiszabott 6 évbe; esetleges kisebb hibákra a régi szerződés irányadó;

az uj burkolat elkészitését 50 munkanap alatt kell befejezni; a megkezdést a társaság határozza meg, de junius 1-re készen kell lenni a munkának;

kikötendő továbbá a pótszerződésben, hogy a villamos vasuttal szemben a városra háruló kötelezettségek az aszfaltvállalatra áthárulnak. Ez arra vonatkozik, hogy az aszfaltozás folytán valamely forgalmi akadályok merülnek fel.

A városi munkák egységárai.

Ezután a városi munkák ujból átdolgozott egységárait terjesztette elő Komlóssy József elnök.

Különösen fontosak ezek között a kőmüves, ács, szóval az épitkezési munkák egységárai, melyeket Sztarill Ferencz, ifj. Rimanóczy Kálmán, Rendes Vilmos és még más szakértők közbejöttével állapitott meg a mérnöki hivatal.

A feltételek közzé bevették azt is, hogy a szerződéses vállalkozó bármily nagy összegü munkát köteles elkésziteni.

A bizottság tagjai elfogadták az uj egységárakat, de azt elejtették, hogy a szerződéses vállalkozó bármily nagy munkára kötelezhető. Ez által a kisebb iparosok ki lennének zárva a városi munkákból; ilyet a város nem mondhat ki, mert még nagy vállalkozó sem akadna, vagy az iparosokat tönkretennék. Abban állapodtak meg, hogy az ács és kőmives, valamint a többi épitési munkák vállalkozói 15000 koronáig kötelesek az egyes munkákat a megajánlt engedményekkel elkésziteni.

Tekintettel továbbá az éppen most előtérbe lépett munkás ármozgalomra, a szakbizottság az épitési munkák kiadását csak egy évre véleményezi.

Az árlejtést meghirdetik, hogy a márcziusi közgyülésen már a beadott ajánlatok felett is határozhasson a város törvényhatósága.

Ez évi január 1-je óta ugyanis nincs a városnak szerződéses vállalkozója.

Uj elnök Franczia-országban.

(m.) Franczia-országban köztársasági elnököt választottak e hó 17-én. A harmadik köztársaságnak nyolczadik elnökét.

A francziák tudvalevőleg hét évenkint választják az államhatalom legfőbb hordozóját, ki szentesiti, végrehajtja a törvényt, nevezi ki a minisztereket, s él a kegyelmezés jogával. A köztársasági elnök személye sérthetetlen, mert a felelősséget miniszterei viselik s csak a hazaárulás vétségéért vonható felelősségre.

Mindazonáltal az eddig volt hét elnök közül Carnotot meggyilkolták, Thierst, Mac-Mahont és Grévyt kibuktatták az elnöki székből. Carimir Péter lemondott, csak Faure Felix mult ki, mint legfőbb államfő, végre egyedül Loubet vált meg önszántából az elnöki széktől. Annyira megelégelte magas méltóságát, hogy nem is engedte magát jelöltetni a mostani választásra.

Két jelölt állt egymással szemben, Doumer, a képviselőház elnöke és Fallieres a senátus elnöke. A választást nagy küzdelem előzte meg. Konzervativ s radikális irány állott egymással szemben.

Doumerről oly felfogással voltak, hogy megvalósulásával belül a szenvedelmes politika megfékezése, kifelé pedig annál energikusabb és öntudatosabb politika következett volna.

Fallieres megválasztását ugy várták, mint hatalmas tüntetést minden mérséklet ellen s a föltartóztathatatlan radikalizmus mellett. Fallieres volt ugyanis az, ki 1880-ban, mint államtitkár, a vallásügyi költségvetés törlését inditványozta. Három évvel később pedig, mint miniszter, törvényjavaslatot terjesztett elő, melyben fölhatalmazást kért a kormány számára, hogy számüzhesse tagjait a bindama családoknak, melyek valaha Franczia-országban uralkodtak.

A nemzetgyülés Fallieres Armandot hét esztendőre megválasztotta a köztársaság elnökévé.

Fallieres neve tehát inaugurálja Franczia-ország legközelebb jövő politikáját. A szélső radikálizmus főképviselője folytatni fogja a harczot a naczionalizmus és konzervativizmus, értsd a franczia nemzet vérbeli s a katholikus egyház üldözését megelégelt hü fiai ellen.

Hiába A ragikálisok, szabadkőmüvesek, zsidók és szocziálisták összefogtak a konzervativek, naczionalisták, monarchisták és mérsékelt republikánusok ellen — és vágják, tovább vágják a fát a nagy franczia nemzet alatt a franczia gloár nagyobb dicsőségére (?).

*

Az elnökválasztással kapcsolatban egyébként fővárosi tudósitónk express-jelentése a következő ujabb részletekről számol be:

Budapest, január 18. (Saját tud. távirata.) Mint Párisból jelentik: A republicánus ujságok nagyon megvannak elégedve a tegnapi elnökválasztással s ugy a párisi, mint a vidéki sajtó örömét fejezi ki azon, hogy olyan elvhü republikánus került az elnöki székbe, amilyen Falliéres. A monarchista és a naczionálista lapok félnek, hogy Falliéres eszköz lesz azok kezében, kik őt megválasztották. Falliéres tegnap Combes szerencsekivánatát is fogadta, aki elment a kongressusra, ámbár beteg volt. Falliéres igy szólt:

— Azt hittem, hogy ön beteg.

— Elnök ur, az ön választása meggyógyitott engem.

Fallieres válaszolt:

— Örülök, hogy legalább egyszer életemben orvos voltam.

A vidéken még tegnap este üléseket tartottak, hogy Fallieres megválasztásán örömüket kifejezzék.

Párisi jelentés szerint *Algeziraszban* tegnap este 6 órakor tudták meg a *versaillesi* elnökválasztás eredményét. A konferenczia elnöke *Almodovár* herczeg meghatalmazta a *Matin* tudósitóját a következő nyilatkozat közzétételére:

— Spanyolország meg van győződve, hogy Franczia-ország olyan elnököt kapott, ki méltó elődjéhez, Loubethez. *Fallieres* megválasztása oly esemény, mely bizonyára, hozzá fog járulni a világbéke fenntartásához.

Fallieres feleségét alig ismerik, egyszerü asszony, sok jótékonyságot gyakorol csendben. 1871-ben ment férjhez, egy leánya és fia van; az utóbbi ügyvéd, leánya anyjánál is egyszerübb, gyülöli az ékszert, kerüli a társaságot. Hitbuzgó katholikus. Ezelőtt kolostorba akart

menni s csak nehezen tudták lebeszélni; kijejelentette, hogy soha sem fog férjhez menni.

Fallieres családja tehát érdemesebb, mint a minden izében telivér istentagadó elnök.

NAPROL-NAPRA.

A népiskolai és ifjusági könyvtárakról.

A tanügy terén már rég óta nem történt oly nagy fontosságu és annyira időszerü intézkedés, mint az, mellyel a népiskolai könyvtárak létesitése elrendeltetett. Memcsak a szakember, hanem a laikus is első tekintetre felismerheti ennek a közszükségletet kielégitő, jótékony hatásában eléggé meg nem becsülhető intézkedésnek értékét. A lelkiismeretes gondossággal és szakértelemmel összeállitott könyvtár nem csak ismereteket közöl a gyermekekkel, nem csak értelmi erejét fokozza, hanem szivébe nemes érzelmeket csepegtet, idális tartalmat, eszményeket ad a léleknek, szóval a jó könyv a legtökéletesebb modern nevelési eszköz.

Az *Országos Katholikus Tanügyi Tanács* ellenőrzése mellett összeállitott, könyvjegyzékbe vetett futólagos betekintés után is meggyőzhet bennünket arról, hogy a magyar nyelven megjelent, valóban szép és jó könyvek közül azok, amelyek az ifjuság számára alkalmasak, a könyvtárba mind felvétettek. A katholikus könyvtárak országszerte való szervezésének feladatát a *Szent István-Társulat* vállalta magára, amely minden katholikus irányzatu kulturmozgalomban vezérszerepet visz. A könyvtárak szállitását kizárólag a Társulat könyvkiadó hivatala (Budapest, VIII. Szentkirályi-u. 28) teljesiti és pedig a kathvlikus népoktatási intézetek anyagi helyzetére való tekintettel oly nagy jóindulattal, hogy még a legszegényebb iskoláknak sem kell nélkülözniök eme, a mi korunkban feltétlenül szükséges, nevelési faktort.

Nemcsak egész csoportok, hanem a már esetleg meglévő könyvtár kiegészitéseül kiválogatott müvek is megrendelhetők vagy készpénzért, vagy részletfizetésre.

Most már csak a *kath. iskolák vezetőitől* függ, hogy a nagy eszme valósággá váljék, azaz a katholikus iskolai könyvtárak intézménye *minden* helyen gyökeret verjen. *A lelkészkedő papság és a tanitói kar dolga a megvalósitás munkája.* Meg vagyunk győződve, hogy ügybuzgó, kötelességteljesitő kezekre bizatott az ügy, hogy a tényezők teljesiteni fogják a püspöki karnak a könyvtárak fölállitására vonatkozó óhaját, s ezzel bebizonyiták, hogy a katholikus tanügy munkásai a kor szinvonalán állanak, akik megértik a haladó idő szavát és igényeit sietnek kielégiteni.

Egyházmegyénkben remélhetőleg egyetlen egy katholikus népiskola sem marad könyvtár nélkül; ezzel a lelkész és tanitó munkatársat, az iskola védelmezőt és ékességet nyer.

Érdeklődéssel várjuk a Szent-István-Társulat akciójának eredményét, a mit aztán lapunkban regisztrálni is fogunk.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket ***hogy ugy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket mielőbb beküldeni sziveskedjenek***, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Január 21. Kath. Kör jubiláris ünnepélye a kör helyiségében délelőtt 11 órakor.
Február 3. 4. A Biharmegyei Nőegylet jubileuma.
Február 18. Kath. szabad liczeumi matiné a főgimnáziumban d. e. 11 órakor.
Márczius 8. Kath. szabad licz um bőjti estélye a főgimnáziumban este 6 órakor.
Márczius 22. Kath. szabad liczeum bőjti estélye a főgimnáziumban este 6 órakor.
Április 5. Kath. szabad liczeum bőjti estélye a főgimnáziumban este 6 órakor.
Május 5. Kath. szabad liczeum estélye a főgimnáziumban este 6 órakor.
Junius 27. Szent László ünnepély.

A katholikus sajtóért.

Ismeretes, hogy a katholikus társadalom most három nagyszabásu alkotás érdekében folytat országos gyüjtést. Egyik az *Uj Lap* kibővitése, a másik a *Szent Imre-Kollégium* átalakitása és megnagyobbitása, a harmadik a *győri katholihns diákinternátus* létesitése. Szólottunk már mindháromról többször lapunkban s nem is is mulasztunk el egyetlen egy kinálkozó alkalmat sem, hogy olvasóink figyelmét fölhivjuk ezekre a gyüjtésekre és pártolásukba ajánljuk a jó ügyet.

Csak tegnap emlékeztünk meg ismételten *Városy* érsek és *Sujánszky* nagyprépost bőkezü áldozatkészségről. Ma az Uj Lap terjesztése s a dicsérendő buzgósággal megindult részvényjegyzés tekintetében szolgálhatunk követendő példával.

A Székesfejérvári Belvárosi Katholikus Körben inditványt tettek olyan irányban, hogy a kör is vasároljon Uj Lap-részvényt. Az inditvány keresztül is fog menni és megvalósul. A szóból tett lesz, És ez a tett utánzásra méltó. Valamennyi tehetősebb katholikus kör és kat. egyesület országszerte követhetné ezt a példát, a melynek, szeretjük hinni, lesz is foganatja.

De ne példálózzunk most általánosságban. A Nagyváradi Katholikus Kör tizéves jubileumot ül. Ünnepséggel, fénynyel. Fölteszszük hát a kérdést, vajjon nem jegyezhetne-e a mi kath. körünk is egy Uj Lap részvényt? És meg is felelünk a kérdésre, azzal, hogy igen. Sőt azt is mondhatjuk, hogy ezzel az áldozatkész lépéssel első sorban magának állitana szép jubiláris emléket a kör. Faxit Deus! *(h.)*

---

* **Személyi hir**. *Gerliczy* Ferencz báró nagybirtokos ma délután Nagyváradra érkezik s vasárnap vezetni fogja a Nagyváradi Kath. Kör diszközgyülését, mint a kör nagyérdemü elnöke.

* **A kapuczinus-rendházból**. *Lukács* Vitális kapuczinus atya, kiérdemült rendi tartományfőnök, ki a jól megérdemelt nyugalom napjait eddig a nagyváradi rendiházban töltötte, saját kérelmére, rendi előljáróságának intézkedése folytán a budai rendház kötelékébe vétette föl magát. Tegnap el is utazott Nagyváradról.

* **Kinevezések**. Az igazságügyminiszter *Halmágyi* Zsolt budapesti ügyészségi irnokot a nagyváradi törvényszéki fogházhoz fogházfelügyelővé, *Puskás* István székelyudvarhelyi törvényszéki joggyakornokot pedig a *tenkei* járásbirósághoz aljegyzővé nevezte ki.

* **A vasárnapi jubileum**. A Nagyváradi Kath. Kör jubiláris ünnepétől már alig egy nap választ el bennünket. Az előkészitő bizottság munkája előreláthatólag nem lesz medd, amennyiben a város kath. társadalma igen széles rétegekben, élénken érdeklődik a szép ünnepség iránt. A jubiláris matiné distingvált, nagyszámu közönségre tarthat számot a naponkint növekvő érdeklődéshez képest. Ugyanez áll a bankettről is, amelyre örvendetes számban váltja meg jegyét a közönség. A rendezőbizottság felkért bennünket annak kijelentésére, hogy a lakoma rendezése, kedélyessége és sikere mindenektölött kivánatossá teszik a jegyek előzetes megváltását. A közönség igényeit és kényelmét csak ugy egészitheti ki a rendezőség kellőleg, ha a jegyváltást nem hagyja az utolsó pillanatra. Jegyet ezentul is *Imrik* Gusztáv dr ügyvédnél, a kör titkáránál, *Kelemen* Kálmán pénztárosnál, *Láng* József könyvkereskedésében, ugyszintén a köri szolgánál is lehet váltani. A bankettjegy ára 3 korona. Aki a délelőtti ünnepségekre meghivót tévedésből nem kapott volna, a kör titkárának hozza tudomására. Legyünk rajta, hogy az ünnepség Szent László városának katholikus társadalmához minden tekintetben méltóképen sikerüljön.

* **Házasság**. *Trajánovits* Antal gyógyszerész, a berettyóujfalusi katholikus egyház kiváló buzgó gondnoka szerdán, e hó 17-én délután esküdött örök hüséget Kovács Lajos dr ujfalusi ügyvéd leányának, *Gizellának*. *Tóth* Lajos dr plebános szép beszéd kiséretében eskette meg a fiatal párt.

* **Idők jele**. Hányan vándorolnak ki tőlünk idegen földre, még a statisztikusok sem tudják bizonyosan, minthogy erről pontos statisztikánk nincsen. A kivándorlás lázas vágyát nálunk nemcsak a szegénység és nyomor táplálja, hanem a hazafias gondolkodás hiánya, az internaczionálizmus terjedése is elősegiti. Mutatja ezt, hogy Békéscsabán, honnan különben is sok a kivándorló, Kvasz Imre tehetős földes gazda fia, Mátyás felakasztotta magát amiatt, mert atyja nem engedte meg neki, hogy kivándoroljon Amerikába. Különben már sok helyen korlátozzák a tulságos beözönlést. Ujabban *Transzval* és *Oranje* államok azt határozták, hogy az irni és olvasni nem tudóknak a bevándorlást meg nem engedik.

* **Pénztárvizsgálat a városnál**. *Rimler* Károly polgármester a főszámvevő és r. főügyész közbejöttével folytatta a városi pénztár vizsgálatát az utóbbi három nap. Részletesen megvizsgálták a kezelést, valamint az összes letéteket, értékpapirokat stb. Tegnap este fejezte be a vizsgálatot a tapasztalt legteljesebb rendért elismerését fejezte ki *Papolczy* Ferencz főpénztárnoknak és ifj. *Márkus* János pénztári ellenőrnek.

* **Püspök neve jó üzlet**. Ügynök járt felső Magyarországon. Mennyi járhat szép hazánk bérczein és rónáin, honnan is tudná szegény policziánk, hiszen annak is csak lehet lehunyni szemét jótékony álom okáért! Vagy egyébért is? Elég az hozzá, hogy Atlasz nem vállára, hanem nyakába vette a világot, mivel hogy nemcsak Atlasz, hanem — nem keresztnevéről — utónevéről Miksa is. Rendezetlen vallási viszonyu hovátartozandóságát ne kutassuk, hiszen ő ezt összeegyeztethetőnek találta azon jövedelmező üzlettel, hogy szentképekre és olyasókra megrendeléseket gyüjtsön. Sőt a magukat (mást nem) felvilágosultaknak kikiáltók jelszavával, a lelkiismereti szabadság elvével azt is megegyezőnek találta, hogy *Wolafka* Nándor dr v. püspök nevére hamisitott irománnyal s bünbocsánat igéretével virágoztassa fel magán üzletét. A lőcsei rendőrség azonban éber volt s rájött a csalásra s okirathamisitásra, miért is a gründolás

hevére gondoskodott számára hüsitőről. Lámlám, ezért kellett olyan gezérezt csapni a Széllféle vigécz törvény ellen a polgárok személyes szabadsága nevében s ezért kell a vallástalan szocziálizmus nevében elszoktatni a jóravaló népet az Isten házától, hogy tájékozatlan maradjon s lelkiismeretlen ügynökök könnyebben becsaphassák? ! Mégis csak jó, ha van jó törvény és van jó lelkiismeret, csak hogy a jó törvényt lelkiismeretesen kell végrehajtani azon, kit bünösnek találtak.

* **A nőegylet jubileuma**. A biharmegyei és nagyváradi nőegylet szép ünnepélyre készül. Negyven év munkájának határkövénél örömünnepet rendez s méltóképen megemlékezik arról a jótékony főuri hölgyről, özv. b. Gerliczy Félixnéről aki négy évtizeden át vezetője és éltető lelke volt a jótékonyság gyakorlásában oly kimagasló egyesületnek. Az egyesület választmánya a napokban tartott ülésén határozott az ünnepség felett. Özv. Grünwald Henrikné alelnöknő inditványára elhatározták, hogy az egyesület 40 éves fennállásának alkalmából nagyobb szabásu ünnepélyt rendez, amely két napra fog terjedni. Az ünnepségek sorozatát e következőben állitották meg: február hó 3-án délelőtt 10 órakor hálaadó szent mise lesz a kapuczinus rend templomában, amelyet *Vinkler* József v. püspök, nagyprépost tart. Ugyanezen napon este fél 7 órakor fáklyászene indul a Szent László térről özv. báró *Gerliczy* Felixné sz. gróf *Korniss* Lujza elnöknő lakásához, ahol az üdvözlő beszédet dr. Stokker József tartja. A fáklyásmenetet *Mezey* Mihály rendezi. — Másnap február 4-én a nőegylet diszközgyülést tart, amelyen az ünnepelt elnöknőhöz *Rimler* Károly polgármester intéz üdvözlő beszédet a város vevében; mig a társadalom nevében *Hlatky* Endre orsz. képviselő, a nőegylet nevében pedig *Huzella* Gyuláné urnő üdvözlik b. Gerliczy Félixnét. Ezeken kivül a vasutasok koszoru egylete is üdvözli *Papp* János elnöke által a grófnőt, a kis árvák köszönetét és háláját pedig egy kis árva leány fejezi ki. Este 8 órakor »Rózsa-estély« lesz az ünnepély befejezésül a Fekete Sasban, 2 kor. belépti dij mellett.

* **Emlék Czárán Gyulának**. A napokban elhunyt nagy természet-kedvelő, *Czárán* Gyula emlékét méltó módon ohajtják megörökiteni tisztelői s az Erdélyi Kárpát Egyesület. Czárannak turisztikai felfedezései az elrejtve levő gyönyörü természeti panorámák mint a bihari havasok, a révi barlang hozzáférhetővé tétele, maradandó érdemeket szereztek. Tisztelői s az Erdélyi Kárpát Egyesület azt tervezik, hogy a *révi barlang* bejáratánál vessék be a sziklába Czárán arczképét. A szép és kegyeletes eszme bizonyára nemsokára meg is valósul.

* **A baja-bátaszéki hid**. A lehető legöregebb tengerikigyók egyike Magyarországon tudvalevőleg a baja-bátaszéki hid. Mai napig ugy áll a dolog, hogy az a rengeteg sok ember s az a jelentékeny forgalom, aki és amely évtizedek óta sürgeti ezt a hidat, vagy Gombos-Dáljánál kénytelen átmenni komppal a Dunán, ha ugyan be nem fagy, esetleg nem zajlik télen, tavaszszal, vagy pedig Budapesten kénytelen átutazni, ami jelentékeny időveszteséget, költségtöbbletet jelent. Vörös László kereskedelmi ügyvivő a régóta vajudó ügyet most, hir szerint, megoldásra viszi. A miniszter ugyanis kiirta a baja-bátaszéki Dunahid munkálataira a hirdetést. Ez a hid összekötné az egész Alföldet a Dunántullal s a fiumei vonal tökéletes kihasználását biztositaná. Szép volna, ha a terv megvalósulna. De ez valószinüleg csak hirdetés marad. És erős a gyanunk, még a kormányozható léghajót is hamarabb kitalálják, mintsem a sokat emlegetett hidat megépitenék.

* **Lesz-e főispán Debreczenben?** Ki tudja. Kovács Gusztáv kötötte az ebet a karóhoz, hogy ő megy. Lemondását érvénytelennek nyilvánitotta s a kormány belátására bizta, menjen-e mégegyszer Debreczenbe, vagy nem? Előbb persze ki kellett heverni az első dicsőséget. De ez nem megy oly könnyen. Ajtay és Minnich orvosok az első orvosi vizsgálatnál nem adtak véleményt, hanem abban állapodtak meg, hogy nyolcz nap mulva ujra megvizsgálják a főispáni babérok tövis helyeit. A vizsgálat napja előtt azonban Kovács háziorvosa jelentést tett arról, hogy a kinevezett főispán egyik fejsebe gennyedésbe ment át. Ujra nem lehet tehát orvosi vizsgálat, hanem átadják az ügyet Kállay Miklós dr vizsgálóbirónak. Mikor lesz tehát Kovács Gusztáv nemcsak debreczeni főispán, hanem előbb ép ember?

* **Gyermekgyilkos anya**. Berettyóujfaluban *Balogh* Zsuzsánna, tizenhét éves földmüvesleány tegnapelőtt titokban gyermeknek adott életet és saját kezével megfojtotta. A törvényes bonczolás tegnap történt meg. A bestiális anyát fölgyógyulásáig őrizet alá vették.

* **Megtagadott telepengedély**. Lőrincz Dávid czipőkenőcs gyáros a Rothhart Adolf Ede helyi lakosok Vámház u. 7|13 sz. a. létesiteni szándékolt kókusszzsirgyárra telepengedélyt kértek. A rendőrkapitányi hivatal, mint I. foku iparhatóság részéről kiküldött *Giraud* Arpád r. alkapitány, Dr. *Baróthy* Akos t. főorvos és Kőszeghy József főmérnök tegnapelőtt tartották meg a helyszini szemlét, Minthogy pedig ezen eljárás során kérvényezők sem a megfelelő üzemleirást, sem tervrajzot, sem géprajzot nem mutattak be, sőt még azt sem tudták, hogy gőz — vagy villanyerőre szándékoznak berendezni létesitendő gyárukat, az iparhatóság a telepengedélyt megtagadta.

* **Beszüntetett végeladás**. Kárpáti Miklós Zöldfa utczai divat és rövidáru kereskedőnek végeladási engedélyét a városi tanács mai napon megvonta.

* **Az osztálysorsjáték** tegnapi huzásán a következő számokat huzták ki — nyereménynyel:

5000 koronát nyert: 80087.

2000 koronát nyertek: 32698 39465 56710 83674.

1000 koronát nyert: 105202.

500 koronát nyertek: 3390 12936 20541 28867 32453 56282 59347 77938 78800 89537 89874 91899 93929.

A többi kihuzott számok *130* koronát nyertek.

* **Talált csirkék.** Bitangságban találtak két pár sovány csirkét. Mindhogy a végképen kiéhült állatok rengeteg élelmiszert fogyasztanak, a rendőrség csak két napig viseli gondjukat, azontul aztán dobra kerülnek. Miért is gazdájukat ez uton hivja fel, a rendőrség tulajdonost hogy sürgősen jelentkezzék a kihágási kapitánynál, csirkéi irányában.

—

x **Köhögést, rekedtséget, hurutot** és minden egyéb lélegzőszervi bántalmakat rövid idő alatt végleg megszüntetnek a *Cyklamen szeletkék*. Kapható a »*Kigyó*« gyógyszertárban Nvárad, Bémer-tér, ára 60 f.

x **A Lloyd orfeumba** ma és minden nap a következő tagok felléptével fényes előadás *Eugenia* táncz soubrette, *Szondi Angella* soubrett, *Carmen Dóra* táncz és énekesnő, *Eleki* előadó soubrett, *Lenkei Ilona* tánczosnő, *Palugyai Miczike* costüm soubret, *Latus d' Ory* franczia exentrique, *Szalai Kata* énekesnő, *Ormai Lujza* színésznő, *Grünau Poldi* komikus, *The Guston* zenebohócz és büvész parodisták, *Berényi* Izsó humorista, *Gönczy* Károly karmester Behéme, kaczagtató bohózat előadva 6 személy által. Előkészületben »Kaszárnya udvarán« kaczagtató életkép. Mulattató családi müsor. Számos látogatásért esedezik az igazgatóság.

Papi reverendakelme nagy választékban. !! Maradékok félárban !!

x Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy előre haladott idény folytán a még mindig *dus választékban* meglevő *valódi angol és scot téli divatszöveteimet mélyen leszállitott árban bocsátom áruba*. Kivánatra azon előnyt is nyujtom, hogy t. vevőimnek a bevásárolt anyagot *saját szabászati termemben a legdivatosabb* fazonokban és remek kivitelben nagyon jutányosan feldolgoztatom. Már egy próbavásárlás utján is meggyőződhetik bárki, mily figyelmesen és előnyösen lesz nálam kiszolgálva. Kiváló tisztelettel: *Teszler Simon*, posztó nagykereskedő
Zöldfa-utcza 33.

x **Ha a gyermekek köhögnek**, bükkfakátrány-preparatumot adjunk nekik. Mivel azonban a legtöbb ily preparatum bizonytalan összeállitásu és nem méregtelen, de még undoritó izü is, »Sirolin-Roche«-t használjunk, mely vizben könnyen olvad és mindig egyforma összetételü, nem izgat és kellemes izzel bir. Gyógyszertárakban kapható.

IRODALOM.

—

Gyorsköltészet.

Ha mindenki sztrájkol is, de a füzfák nem sztrájkolnak.

Csodás dolgokat tud az az ártatlannak látszó fácska cselekedni.

Nem is olyan régen kicsalta az epikai, lirai és drámai költészet mellé a hasköltészetet; most pedig ad notam villamosság, gyorstáviró, gyorsirás, expresszvonat — megszületett a gyorsköltészet.

Félreértések elkerülése végett jegyezzük meg, hogy erre a legujabb költészetre Budapest lehet büszke. Budapesti füzfán termettek Szászvárosi V. Jenő dalai, a következő jelige alatt:

Ezért: derüben, buban
Zengjünk, daloljunk mi!
A dal, az ének mindig
Magasztos, isteni!

Szászvárosi V. Jenő megfogadta a saját tanácsát és dalolt derüre-borura. Dalolt addig, mig 1500 záge ezerötszáz dalt össze nem zengett.

Ime néhány izelitő a »mindig magasztos, isteni« dalokból:

Rohant a szél véges-végig az uton,
Szóltam hozzá: oly veszettül ne fusson,
Mert valahol eltalálna botlani
S aztán fájnak az ütések foltjai!

Soh'sem bánom — felelt a szél én nekem —
S hozzá tette: Csalja szivem' hitvesem;
Csak az imént beszélték az emberek,
Hogy az erdőn kedvesével enyeleg . . .

Megható. Hát még mikor a poéta *két füle* igy kesereg a német ellen:

Amióta vele élünk
Egy jó perczünk sem vala!
A két fülünk tőle
Egy jó szócskát nem hala!

Ugy kell a németnek! Ilyen verset megérdemelt.

Határozott tehetség kell hozzá, hogy valaki ezerötszáz ilyen verset összeeszkábáljon.

Az a legszebb, mikor a gyorsköltő ur szerelmes verset ir, ilyenformán:

Két tinóm van, mind a kettő
Tejfehér;
Az értékük egy kis házzal
Is felér!
De nem adnám tiz házér sem
Két tinóm,
Mert hitvesem hozománya
›Tej‹-em s ›Hó‹-m!

Ez a tinóköltészet önkénytelenül is azt juttatja eszébe az embernek, hogy miért nem választotta Szászvárosi V. Jenő ezerötszáz »magasztos« gyors poémája jeligéjéül ezt a nem ismeretlen dalocskát:

Boczi, boczi tarka,
Se füle, se farka.

—r.

A debreczeni Csokonai-kör választmánya az ez évi Kazinczy pályázatra a következő tételeket tüzte ki: 1. *Debreczen irodalmi életéből meritett elkeszélő költemény.* Pályadij 12 és 8 arany. 2. *Müforditás* a legujabb franczia költők müveiből. Dija 8 és 6 arany. 3. A Diószegi-Fazekas-féle *Magyar füvészkönyv méltatása* növénytani és nyelvtörténeti szempontból.

SZINHÁZ.

Heti müsor.

Péntek: Udvari tanácsos (először. B.)
Szombat: Udvari tanácsos. C.
Vasárnap: d. u. Lotty ezredessei, este Üdvöske.

Boccaccio. A legszebb operettek egyike Suppé bájos zenéjével mindig diadallal járja be a szinpadokat. Ismerősünk a zenéje, a meséje, ismerősünk a legtöbb szereplő is. És mégis meglehetősen telt ház nézte végig Boccacciót. Mert az igazi értékes münél a belsőben gyakorol vonzerőt a közönségre, nem az ujság ingere.

Az előadás, mint a hogy a Boccacciónál nem is lehet másképp, nem maradt alul a szinvonalon. Igaz ugyan, hogy *Anday* Terka ügyes játéka nem pótolja a hangbeli fogyatékot. Igaz az is, hogy *Bárdos* Irma megint indispoziczióval énekelt. Nagyban-egészben mégis sikerre viték az előadást *Arady* Aranka a czimszerep eleven előadásával, ügyes énekével, Bérczi, Tihanyi és Vank jóizü komikumukkal, a többi szereplő igyekezetével. Az ének- és zenekar kitünő betanitásra vallottak.

MULATSÁG.

Farsangi naptár.

Január 20. Jogászál.
Január 21. Peczeszőlősi Olvasó Egylet táncz estélye.
Január 28. A 48-as népkör bálja.
Február 4. A Nagyváradi Katholikus Legényegylet bálja.
Február 4. Biharmegyei és nagyváradi nő egylet estélye.
Február 18: Czukrászok bálja.

A Tasnádi Katholikus Ifjusági Egylet könyvtára javára 1906. évi február hó 11. vasárnap a Központi-szálló összes helyiségeiben zártkörü batyubált rendez. A rendezőség élén *Kováts* Rezső káplán, egyesületi elnök, *Hergenrichter* Dénes pénztáros és *Kozeluha* Sándor tanitó állanak. Belépti dij személyjegy 1 K 60 fillér, családjegy 4 kor. Kezdete fél 8-kor.

Igazságszolgáltatás.

Agyonütötte a nagyapját. *Brágye* János remeczi suhancz, nagyatyja, az öreg *Doda* Pridon pénzét 100 korona erejéig megdézsmálta. Ez a mult év október havában történt. Október 8-án késő este aztán rátámadt a nagyapa enyveskezü unokájára. Az unoka erre leütötte, agyonverte az öreget. Mindezt bőven megirtuk annak idején. Az ügyet ma tárgyalta az esküdtszék, amely *fölmentő verdiktet* hozott. Vádlottat *Medvigy* Gábor dr ügyvéd védte igen hatásosan s láthatólag eredményesen.

TÁVIRATOK.

A válság.

A béke felé.

Budapest, január 18. (Saját tud. távirata.) Csalogató szirénhangok hallatszanak állandóan a kormány oldaláról. Mintha csakugyan olyan békét akarna, aminőt a nemzet óhajt. Pedig esze ágában sincsen. Ha volna, a béke régen megvolna.

Délután 5 órakor minisztertanács volt, amelyen valamennyi miniszter részt vett. A tanácskozás esti 8 óráig tartott. Mindenesetre a helyzettel foglalkozott, tehát a békealkudozásokat is szóba hozta. Politikai körökben elterjedt hirek szerint a békeakczió most csak szünetel, pár nap mulva azonban már megint komoly kisérletek fognak történni a kibontakozásra. A király hir szerint nagyon kivánja a válság sürgős megoldását, a kezdőlépéseket azonban a koalicionak kell megtenni.

Bécsi verziók azt tartják, ha legutolsó békepróba nem vezet eredményre, a kudarcz után *Fejérvarynak* le kell mondania s akkor uj minisztérium következnék, élén *Kristóffyval.* Ugyan, ki hiszi el ezt a kombinácziót? Fejérváry egyébként, mint hiresztelik, holnap ismét Bécsbe utazik s szombaton ujra audienczián lesz a királynál a béke dolgában.

Apponyi a kibontakozásról.

Apponyit Miskolczra utaztában mindenütt lelkesedéssel fogadta s nagyban ünnepelte a polgárság. Füzesabonyban *Melczer* függetlenségi pártelnök üdvözölte küldöttség élén a pályaházban.

Apponyi válaszában hangoztatta, hogy a vezérek kicsinyek a nép nélkül. Legyőzetés esetén mindent elvesztenénk. Miskolczon Blazsejovszky Ferencz apát-plebános intézett üdvözlő beszédet a vezérhez. A fogadtatás annyira inpozáns volt, hogy a bevonulás eltartott délig. A Korona-szálló erkélyéről hatalmas beszédet mondott Apponyi az egybegyültekhez. A békehirekre térve kifejtette, hogy koczkázatos békét nem köthetünk. Államiságunk teljessége nélkül, nemzeti önérzetünk, alkotmányos létünk sérelmével, a népakarat érvényesülése nélkül békéről nem lehet szó. Olyan béke kell nekünk, amely a válság örökös megujulásától mentesit és megóv bennünket.

Apponyi után Sághy Gyula szólott. Majd a szálló udvarán Bizony Ákos elnöklete alatt megtartották a borsodmegyei függetlenségi párt alakuló közgyülését. Kubik Béla fölolvasta Kossuth üdvözlő táviratát. Az elnök azután a hallgatóság egyértelmü helyeslése mellett megalakultnak jelentette ki a pártot. Apponyi azután a póttartalékosok családjainak segélyezésére buzditott.

A válság rövid hirei.

A fővárosi tanács bizalmas értekezletet tartott. Halmos polgármester jelentette, hogy az adópénz birói letétbe helyezése nem hajtható végre, mert a betétek vinkulálva vannak. Halmos közölte az értekezlet tagjaival, hogy a napokban már talán megválhatik állásától s igy a jövő csütörtökön már nem ő fog elnökölni. — Zichy Jenő gróf egészségi okokból Afrikába utazott. Kossuthnak levelet irt, amelyben kifejezést ad abbeli reményének, hogy mire visszatér, jelentékenyen javult politikai viszonyokat fog találni.

Zágrábból érkező hirek szerint a horvát politikai körök biztosra veszik, hogy *Tomasics* és a horvát ellenzéki képviselők nemsokára a király elé járulhatnak audiencziára. A horvát bán lemondását is várják.

A *selmeczbányai* beiktatáson jelenvolt két bizottsági tag: *Erdélyi* Gyula, aki csendőrfedezet alatt jött Kőrmöczbányáról és *Bloch* István ágrólszakadt szegény ördög. *Pestvármegye* tisztikara bünvádi följelentést tesz *Laszberg* ellen november 24-iki szereplése miatt.

A csanádi vármegyeházára ma délután érkezett meg a főispán két leirata, közli bennük a belügyminiszter határozatát, amelylyel *Hervay* alispán felebbezését fölfüggesztése ellen elutasitja. A belügyminiszter egyuttal azt a furcsa kijelentést teszi leiratában, hogy a főispán semmilyen intézkedése ellen felebbezésnek helye nincs. Hervayt a főispán fölszólitja, hogy az alispáni lakásból haladéktalanul költözzék ki.

Farkas alispánhelyettes holnap valószinüleg karhatalommal fogja az alispánt kilakoltatni. A makói polgármester, valamint a főszolgabirák fölfüggesztése is küszöbön van.

A szerb-bolgár vámunió.

Budapest, január 18. (Saját tud. távirata.) A kormány bécsi félhivatalosa szerint a belgrádi kormány meg akarja ugyan kötni a kereskedlmi szerződést Magyarországgal és Ausztriával, de emellett a szerb bolgár vámunióto sem akar ellállani.

Más hirforrás szerint a monarchiát ebben a kérdésben csufos kudarcz érte. A bolgár sajtó fenyegetőzik arra az esetre, ha a vámunió meghiusulna. Ez esetben Bulgária saját kikötőjéből látja el a szükséges vámczikkekkel Szerbiát.

A marokkói konferenczia.

Budapest, január 18. (Saját tud. távirata.) Algeziraszból jelentik: Az első ülés általában azt a benyomást tette, hogy a marokkói kérdést megfelelő logikával és értelemmel vetették fel és hogy a konferenciának szerencsés kimenetele várható. A kereskedelmi és gazdasági téren biztositva van az összes hatalmak jogos érdekének kielégitése.

Nevezetesen az Egyesült Államok, ugy látszik, igen meg vannak elégedve azzal a liberális szellemmel, a melyet Franciaország tanusit. Ac összes delegátusok abban az értelemben nyilatkoznak, hogy a konferenczia el fogja érni czélját. A mai fegyvercsempészet elnyomására vonatkozó javaslatok előkészitésére volt szánva. Holnap teljes ülés lesz, ugyancsak a fegyvercsempészet kérdésében.

NYILTTÉR.

A

TÖRT SZÁMOK

TANITÁSA ÉS TANULÁSA

középiskolába készülő tanulók, kisiparosok és kisgazdák számára.

Irta: **RÁTKAY JÓZSEF.**

Kapható a

Szent László nyomdában.

Szilágyi Dezső-utcza 5. sz.

Ára 20 fillér.

Vidékre 25 fillér előleges beküldése mellett bérmentesen küldetik meg.

REGÉNYCSARNOK.

Gyorgyejev Foma.

Irta: **Gorkij Maxim** 28.

— Nos, én sem szeretem. Egy cseppet sem.

— Miért?

— Sok mindenért . . . Ha okosabb volnál, megértenéd, hogy miért nem. A te atyád jobb volt.

— De jobb ám! — mondta Foma büszkén.

Ez a beszélgetés közelebb hozta őket egymáshoz, s mintha napról-napra erősebb baráti kötelék füzte volna össze őket.

Ljuba éppen annyi idős volt, mint Foma, de a leány ugy bánt vele, mint ahogy a felnőttek szoktak bánni a gyermekekkel. Beszédében mindig használt olyan szavakat, melyeket Foma sohasem hallott, de amelyeket Ljuba annál szivesebben használt, minél jobban észrevette, hogy Foma nem érti. Különösen bátyjáról, Taraszról szeretett beszélni, akit sohasem látott, de akit képzelete ugy formált ki, hogy lassanként hasonlitani kezdett Anfisza néni rablólovagjaihoz. Gyakran, ha atyja miatt panaszkodott, igy szólt Fomához:

— Te is éppen olyan zsugori leszel.

Mindez nagyon kellemetlen volt Fomának s nagyon sértette önérzetét. Néha azonban őszinte volt hozzá a lány s valami kimondhatatlan barátságos modort tanusitott irányában. Ilyenkor Foma is kiöntötte előtte szivét s mindketten elmondták gondolataikat és érzelmeiket.

Sokáig és meghitten beszélgettek ilyenkor, de sohasem értették meg egymást teljesen. Fomának ugy tetszett, hogy mindaz, amit Ljuba mond, érdektelen rá nézve s észrevette, hogy az ő egyszerü szavai teljesen hidegen hagyják Ljubát. Ezek a beszélgetések mindig azzal végződtek, hogy megunták egymást s elégedetlennek voltak önmagukkal. Mintha valami láthatatlan fal emelkedett volna köztük s elválasztotta volna őket egymástól. Nem merték megérinteni ezt a falat s nem merték egymás előtt bevallani, hogy érzik ezt a válaszfalat. Tovább beszélgettek, miközben folyton arra gondoltak, hogy soha, de soha sem fogják ők egymást megérteni.

Most, hogy Foma Majakinékhoz jött, egyedül találta otthon Ljubát. Eléje jött s látszott rajta, hogy beteg vagy rosszkedvü. Szemei lázasan csillogtak s sötét gyürük vették körül. Fázott s dideregve burkolózott száljába, miközben mosolyogva mondta:

— Jó, hogy eljöttél. Nagyon unatkozom s nincs kedvem, hogy elmenjek hazulról. Teázol?

— Kérek. M bajod? Beteg vagy?

— Menj csak az ebédlőbe. Áthozom a szamovárt, — mondta a nélkül, hogy ügyet vetett volna Foma kérdésére.

Foma átment az ebédlőbe. Kis vártatva Ljuba is belépett.

— A banketről jösz? — kérdezte a leány.

Foma bólintott.

— Szép volt?

— Fölséges! — mosolygott Foma. — Olyanok voltak mint a pávák. Tükön ültem s azt hiszem, olyan formám volt, mint a bagolynak.

Ljuba nem felelt. A szekrényből edényt vett elő.

— Miért vagy olyan szomoru? — kérdezte Foma ujból, miközben figyelmesen nézte Ljuba arczát.

Ljuba feléje fordult s szomoruan mondta:

— Oh Foma! Milyen könyvet olvastam! Ha te megérhetnéd azt!

(Folyt köv.)

SZERKESZTŐI PÓSTA.

Gazdatiszt. Kivánságához képest itt közöljük az amerikai római katholikus magyar papság listáját. *Bőhm* Károly Cleveland (East-Side), *Biró* Mihály South-Bend, *Csernitzky* István Johnstown, *Csizmadia* Pál Mac-Adoo, *Eller* Ferencz Toledo, *Fröhlich* János Faiport-Harbor, *Grósz* Ferencz Chicago, *Hegyi* Antal Gessen (Árpádhon), *Hirling* József Throop, *Kovács* Kálmán Mac-Keesport, járdánházi *Kovács* Lajos Dillonvale, *Klenner* Hubert Detroit, *Kropács* János Youngstown, *Lőrik* Béla Connellsville, *Messerschmiedl* Géza Passaic, *Paulovits* Róbert Port-Amboy, *Perényi* László, New-York, *Pelicsek* Károly Alpha, *Radóczy* Károly Trenton, *Soltész* István Cleveland (West-Side), *Szabó* József South-Lorain, *Szeneczey* János New-Brunsvick, *Szikora* Gyula Pocahontas, *Várlaky* Sándor South Bethlehem.

Csaba György briogeporti plébános a legközelebb mult napokban hunyt el. A magyarországi tót kivándorlottak papjai, akik magyarsággal nem tartanak fönn összeköttetést az uj világban, a fölsorolt listában nem emlitvék. Az amerikai *Magyarok Vasárnapja* czime: Cleveland, Ohio 134. So Woodland Ave. Előfizetési ára Magyarországra 2 dollár 50 czent.

K. S. *Berettyóujfalu.* Express-tudósitását a posta hibája folytán csak ma vettük, amikor a küldemény egy részét másutt már hozták. Ezuttal mégis leadjuk. Egyben köszönet és üdvözlet. Mindig szivesen látjuk.

K. R. *Tasnád.* Szilágyban minden csöndes? Mint a jelen alkalommal, máskor is akad többkevesebb anyag. Hát csak be kell küldeni. Köszöntjük mindnyájukat.

KÖZGAZDASÁG.

Az ipartestületi hitelszövetkezet közgyülése. A nagyváradi iparosság külön érdekeit szolgáló *ipartestületi hitelszövetkezet*, az 1905 évben kifejtett üdvös és eredményes müködéséről, *az 1906 évi január hó 28-án d. u. 3 órakor tartandó* VI-*ik, évi rendes közgyülésén fog beszámolni.*

A gabonatőzsde határideje.

Budapest, jan. 18

Buza okt.	16·82
Rozs okt.-re	17·12
Tengeri április 1906	14·—
Zab ápr.-ra	13·64
Repcze aug.-ra	—·—

Értéktőzsde.

Budapest, jan. 18.

Oszrák hitelrészvény	678·—
Magyar hitelrészvény	796·—
Leszámitoló bank	506·—
Rimamuránvi	525·—
Osztrák-m. államvasuti részvény	670·—
Közuti vasut	594·—
Városi villamos vasut	327·50

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1906 jan. 18-án

Magyar aranyjáradék 4%	114.60
Magyar koronajáradék 4—%	96.30
Magyar keleti vasuti államkötvény 4%	87.—
Magyar földtehermentsitési kötvény 4%	96·65
Horváth-szlavon földtehermentesitési kötvény	96 50
Magyar nyeremény sorsjegy-kölcsön	216.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcsön	161·—
Osztrák járadék papirban	99·75
Osztrák járadék ezüstben	100·25
Osztrák korona járadék	117·50
Osztrák járadék aranyban	100·25
1860. oszt. államsorsjegyek	157·50
Osztrák-magyar bankrészvény	16.30
Magyar hitelbank részvény	791·25
Osztrák hitelbank intézeti részvény	672 50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	667.50
20 frankos arany (Napolendor)	19·11
Német birodalmi márka	117·45
London vista	240 25
Páris vista	95·62
O márkás arany	23·50

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

értesiti a n. érd. közönséget, hogy **izzólámpa körtéket** tart raktáron 3. legfeljebb 3·4 watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb áron kaphatók. **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér**, homályos (matt), szines fényképész-lámpák és mindennemü izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell áron kerülnek eladásra. Ugyanott kaphatók **nernst-lámpák** és **osmium-lámpák** gyergyánként 1·5 watt fogyasztással.

Csillárok, ivlámpák és villamosmotorok eredeti gyári árak mellett

kaphatók. A villamos mü igazgatósága elvállalja

villamosvilágitási

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővitését, átalakitását, javitását, ivlámpák kezelését, hozzávaló szénpálczák szállitását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett.

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetések ingyen.

Villamos szerelők felvétetnek a villamos műnél.

Olcsó, mélyen leszállitott árak mellett kerülnek eladásra összes férfi, és női divatáru czikkek a

Fábry Testvérek

üzlethelyiségében Moskovits-palota,

Igazi alkalmi eladása egész finom áruknak, különösen nagy választék férfi ingek, gallérok, kézelők, divatos férfi, fiu és gyermek kalapok, sapkák, kesztyük, harisngák, alsó jäger ruházatok, takarók, utazó- és lópokróczok, galocsenek, hóczipők, férfi, női és gyermek lábbelik, egész finom minőségben, olcsó árak mellett, franczia parchetek, rumburgi vásznak, szalag csipke, selyemkendők, pamutok különösen leszállitott árak mellett.

3000 drb férfii divat nyakkendők igazán olcsó árban. Határozott ár, készpénzfizetés mellett

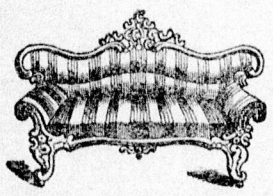
Az üzletberendezés eladó. 1447.

A butorvásárlók figyelmébe.

Olcsó

butor

gyári árban, kezesség mellett

háló-, ebédlő-, szalon- és uriszoba berendezések, valamint az egyes butordarabok a

Magyar Műbutorgyár

részvénytársaságnál

Nagyváradon, Fő u. elején.

Üzletvezető: **PORJESZ HERMAN.**

Teljes lakás-, szálloda- és kávéház-berendezések müipari vállalata, — Kivánatra tervek és költségvetések.

Felhivás jegyzésre!

A Pesti Hazai Takarékpénztár sorsjegyeire előjegyzéseket az eredeti kibocsátási árfolyamon

már ma elfogadunk.

A sorsjegyek a legközelebbi hónapokban kerülnek kibocsátásra és az akkor közzéteendő hivatalos tervezetből közölhetjük, hogy a Pesti Hazai Takarékpénztár sorsjegyeinek évenkint három huzása lesz,

egy K. **600.000** (hatszázezer korona) és
két K. **300.000** (háromszázezer korona)

összegü főnyereménnyel. **50.000** K, **40.000** K, **20.000** K. stb. stb., minden huzásnál száznál több melléknyereménnyel.

A legkisebb nyeremény, melyet minden sorsjegynek nyernie kell, 105 kor.-tól 125 koronáig emelkedik, azonkivül a legkisebb nyereménnyel kihuzott sorsjegyek tulajdonosa egy nyereményjegyet kap, amellyel a további nyeremény huzásokon játszik.

Ezen sorsjegyek, ugy a nyeremények nagysága, mint a játékterv összeállitása tekintetében minden eddigi hazai sorsjegy nyerési kilátásait messze fölülmulják.

Az uj sorsjegyek irá t méltán mutatkozó nagy érdeklődés következtében ezek árfolyama előreláthatólag jelentékenyen emelkedni fog, azért ajánljuk, hogy jegyzéseiket mindenki haladék nélkül teljesitse. — A jegyzéseket beérkezesük sorrendje szerint fogjuk figyelembe venni.

A kibocsájtási árfolyam körülbelül 140 K lesz. — Jegyzési bejelentésnél darabonkint 10 korona fizetendő foglaló fejében.

1441 **Központi Takarékpénztár.**

Meghivás

a Biharmegyei kereskedelmi, ipar- és terményhitelbank **1906. évi február hó 4-ik napján délelőtt 10 órakor** saját üzleti helyiségében (Teleki-utcza 3. sz.) tartandó

XXXVII. rendes közgyülésére.

A közgyülés napirendje:

1. Az igazgatóság jelentése az 1905. évi üzletévről és inditványai a mérleg, zárószámadások, tartalék és osztalék tárgyában.

2. A felügyelő-bizottság jelentése az igazgatóságtól előterjesztett zárószámadások és mérlegről, valamint a nyereség felosztását tárgyazó inditványának megvizsgálására.

3. Az előző tárgyak és az igazgatóság és felügyelő-bizottságtól kért felmentvény iránti határozathozatal.

4. Az igazgatóság jelentése a nyugdijalap állásáról.

5. A sorrend szerint kilépő 8 választmányi rendes és 1 póttagnak választása.

Nagyvárad, 1906. január hó 16.

Az igazgatóság.

Azok a tisztelt részvényesek, kik a közgyülésen részt venni kivánnak, felkéretnek, hogy az alapszabályaink 12. §-a értelmében a közgyülés napját megelőzőleg egy hónappal a nevükre irt részvényeiket le nem járt szelvényekkel együtt, legkésőbb a közgyülést megelőzőleg 3 nappal a bank pénztáránál letenni sziveskedjenek. A zárószámadások és az erre vonatkozó felügyelő-bizottsági jelentés 1906. január hó 26-tól kezdve a társulat helyiségében megtekinthető, sőt a zárószámadások a részvényesek kivánatára nyomatott példánybau előre is megküldetnek. 1477.

HIRDETÉSEK

jutányos árban
felvétetnek a

„TISZÁNTÚL“

kiadóhivatalában.

A Korona- és Fillér-bazárt teljesen áthelyeztèk szembe, a városi Bazár-épületbe, az Amerikai-áruház mellé.

Hol tombola-játékok, bäli-legyezők, kotilionok, álarczok a legolcsóbban szerezhetők be, ugyszintén ajándék és disztárgyak, utazó-ládák és böröndök, gyermek-játékok, gyermek-kocsik, reform-szekerek, mely egyszersmint tolókocsi is. Gumi különlegességek.

Teljes tisztelettel: **FRISS és TSA** KORONA- és FILLÉR-BAZÁR. Fő-utcza, **városi Bazár épület.** Telephon 130.

Nyomatott a Szent László-nyomdában Nagyváradon.